

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 7.9.2007
KOM(2007) 496 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**ELEKTRONICKÉ DOVEDNOSTI PRO 21. STOLETÍ:
PODPOROVAT RŮST, KONKURENCESCHOPNOST A ZAMĚSTNANOST**

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**ELEKTRONICKÉ DOVEDNOSTI PRO 21. STOLETÍ:
PODPOROVAT RŮST, KONKURENCESCHOPNOST A ZAMĚSTNANOST**

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Hlavní výzvy	3
2.1	Elektronické dovednosti stále ještě nejsou vnímány jako téma dlouhodobé politiky..	3
2.2	Chybí společný přístup v rámci celé EU: roztržitý přístup stále převažuje.....	4
2.3	Problém image a pokles nabídky vysoce kvalifikovaných profesionálů v oblasti ICT	5
2.4	Vznik dvou paralelních světů – formálního vzdělávání a vzdělávání založeného na potřebách průmyslu.....	5
2.5	Přetrvávání počítačové negramotnosti	6
3.	Dlouhodobý strategický plán zaměřený na elektronické dovednosti.....	6
3.1	Klíčové prvky dlouhodobého strategického plánu.....	7
3.2	Hlavní směry akcí na evropské úrovni.....	8
3.2.1	Podpora dlouhodobé spolupráce a sledování pokroku.....	8
3.2.2	Rozvoj podpůrných akcí a nástrojů.....	8
3.2.3	Zlepšování veřejného povědomí	10
3.2.4	Podpora zaměstnatelnosti a sociálního začleňování	10
3.2.5	Podpora lepšího využívání elektronického učení a jeho širšího používání.....	11
4.	Závěr.....	11

1. Úvod

Inovace a využívání informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“) představují dvě důležité součásti obnovené lisabonské agendy pro růst a zaměstnanost. Přínos ICT pro evropskou ekonomiku je zásadní z hlediska rozvoje produktivity a vývoje výrobků a služeb založených na znalostech. Zabývat se otázkami, jež souvisejí se znalostí práce na počítači nebo práce s internetem (elektronickými dovednostmi) je důležité a potřebné, aby bylo možné reagovat na vzrůstající poptávku po vysoce kvalifikovaných odbornících i uživatelích v oblasti ICT, dostát rychle se měnícím požadavkům průmyslu a zajistit, aby byl každý občan počítačově gramotný v kontextu celoživotního učení, což vyžaduje mobilizaci všech zúčastněných subjektů. Tyto problémy lze účinně řešit pouze opravdovou mobilizací členských států a průmyslu. Evropská unie (EU) může poskytovat platformu pro výměnu osvědčených postupů a správně zaměřených řešení, nalezených při dialogu se zúčastněnými subjekty.

Na evropské úrovni, na základě evropské vrcholné schůzky zaměřené na elektronické dovednosti, jež proběhla v říjnu 2002 ve spolupráci s dánským předsednictvím, a závěrů Rady přijatých v prosinci 2002, zřídila Komise v roce 2003 evropské fórum pro elektronické dovednosti, aby svedla dohromady příslušné zúčastněné subjekty. Toto fórum vydalo v roce 2004 zprávu „Elektronické dovednosti pro Evropu: směřování k roku 2010 a dále“. Výsledkem navazujících činností je trvalé směřování k přípravě dlouhodobého strategického plánu zaměřeného na elektronické dovednosti. V roce 2006 vznikla v rámci průmyslové politiky Komise pracovní skupina pro ICT, jejímž cílem je napomoci vytvoření příznivějšího prostředí pro podniky v EU. Ohledně elektronických dovedností byla přijata řada doporučení. Tato doporučení byla zahrnuta do Soluňské deklarace přijaté na evropské konferenci o elektronických dovednostech¹, jež se konala v říjnu 2006.

Ke konci roku 2006 vyplynuly tři klíčové závěry. Zaprvé je pro EU životně důležité rychle přijmout dlouhodobý strategický plán zaměřený na elektronické dovednosti k podpoře konkurenceschopnosti, zaměstnatelnosti a rozvoje pracovních sil, snížit zaostávání v elektronických dovednostech a být schopna lépe reagovat na výzvy celosvětové hospodářské soutěže. Zadruhé je zapotřebí vyvinout velké úsilí ke zlepšení dlouhodobé spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem k zajištění pevného rámce spojujícího základní školení v elektronických dovednostech, odborné a vysokoškolské vzdělávání a profesionální rozvoj. Zatřetí by měli průmysl a tvůrci politik jednat v rámci svých strategií s větší rozhodností a soudržněji propagovat profesionalitu, image a přitažlivost pracovních míst a kariéry v oblasti ICT a také lepší pracovní podmínky a perspektivy pro zaměstnance.

Toto sdělení představuje včasnou politickou reakci na uvedené důležité otázky.

2. HLAVNÍ VÝZVY

2.1. Elektronické dovednosti stále ještě nejsou vnímány jako téma dlouhodobé politiky

Růst ICT se vždy vyznačoval kolísáním aktivity a střídáním období konjunktury a krize. Odhaduje se, že v EU jsou 4,2 miliony profesionálů v oblasti ICT a že přibližně 180 milionů

¹ Soluň, Cedefop, 5.–6. října 2006, viz: www.e-skills-conference.org.

lidí používá ICT v práci². Studie o poptávce a nabídce elektronických dovedností³ v období 1998–2004 podala zprávu o zvýšení odhadovaného počtu zaměstnaných IT profesionálů během tohoto období o přibližně 48 %. Po vrcholu v roce 2001 nastal v roce 2003 propad. Existují určité důkazy, že jde o cyklus, a evropské fórum pro elektronické dovednosti varovalo, že se znovu objeví závažné mezery v elektronických dovednostech a vyzvalo k přípravě dlouhodobého strategického plánu zaměřeného na elektronické dovednosti. Odvětvová zpráva z roku 2005 předvídala, že v celé Evropě bude v roce 2008 chybět téměř půl milionu lidí s pokročilými dovednostmi v oblasti práce s počítačovými sítěmi⁴. Odvětvové šetření elektronického podnikání (e-business) přineslo informaci, že podniky očekávají vznik mezer v odborných dovednostech u ICT profesionálů zejména v oblastech ICT strategie, bezpečnosti a nových podnikových řešení⁵.

Nedostatek odborných dovedností u profesionálů v oblasti ICT má endemický charakter, v důsledku technologických inovací a rychlého růstu aktivit v této oblasti a zároveň poměrně malé nabídky a dostupnosti nových zaměstnanců a podnikatelů s příslušnou vzdělanostní kvalifikací. Zejména se to projevilo při využívání internetu. V reakci na tlak průmyslu některé členské státy zahájily na konci 90. let politické iniciativy, na evropské úrovni proběhla v březnu roku 2001 konference o elektronické ekonomice (e-economy). Prasknutí nafouknuté bubliny se společnostmi typu dot.com a recese v roce 2001 nepříznivě ovlivnily investice do ICT a dočasně snížily poptávku po profesionálech v oblasti ICT. Několik iniciativ zahájených na podnět průmyslu bylo ukončeno a politický zájem i podpora rychle poklesly. Nyní se ve zvýšené míře projevuje nedostatek elektronických dovedností. Téma elektronických dovedností přitahovalo pozornost politiků v dobách největšího rozmachu, kdy odvětví ICT prožívalo konjunkturu, ale v těžkých obdobích trpělo toto odvětví ztrátou zájmu. To se musí změnit, má-li být Evropa schopna účinně předvídat a zvládat změny.

2.2. Chybí společný přístup v rámci celé EU: roztržitý přístup stále převažuje.

ICT patří mezi technologie, které jsou nejvíce globální a všudypřítomné. Produkty a služby z oblasti informačních a komunikačních technologií a s nimi související pracovní místa jsou v podstatě všude stejné, průmysl ICT funguje v celosvětovém měřítku. Pracovní skupina pro ICT si stěžovala, že Evropa je stále ještě mozaikou států s různými systémy právních řádů. Navíc je přijímání osvědčených postupů příliš pomalé a chybí společný přístup v rámci celé EU.

Evropské fórum pro elektronické dovednosti navrhlo řešení, jež by přinesla přidanou hodnotu na úrovni EU, dosud však nebyla zavedena. Pro rozvíjení a udržení dovedností nezbytných pro obchodní úspěch je nutností zajistit, aby měly podniky zaměstnance s těmi správnými dovednostmi na správných pracovních místech ve správnou chvíli. Pro tento účel mnoho z nich vyvíjí katalogy kvalifikací v oblasti ICT, postupy, nástroje a strategie. Několik států již stanovilo rámce pro kvalifikace v oblasti ICT⁶. Mnoho podniků, jež v těchto zemích působí, již na jejich základě vyvinulo vlastní přehledy kvalifikací. Úsilí o vytvoření a aktualizaci těchto podnikových přehledů a systémů je velmi nákladné a bylo by možné je sdílet ku

² CEPIS, „Elektronické dovednosti pro ICT průmysl v Evropě – myslet dopředu“, únor 2007.

³ Zpráva RAND Europe, „The Supply and Demand of E-skills in Europe“ (Nabídka a poptávka po elektronických dovednostech v Evropě), září 2005.

⁴ Bílá kniha IDC „Networking Skills in Europe“ (Dovednosti v oblasti práce s počítačovými sítěmi v Evropě), září 2005.

⁵ Šetření E-Business Watch z roku 2006.

⁶ Např. CIGREF (Club Informatique des Grandes Entreprises Françaises) ve Francii, SFIA (Skills Framework for the Information Age) ve Spojeném království a AITTS (Advanced IT Training System) v Německu.

prospěchu všech podniků a zejména malých a středních podniků. Používání evropského rámce kvalifikací v oblasti práce s počítačem nebo internetem by bylo užitečným řešením v souladu se záměry jednotného trhu.

2.3. Problém image a pokles nabídky vysoce kvalifikovaných profesionálů v oblasti ICT

Potřeba udržovat a neustále aktualizovat elektronické dovednosti vyplývá z technologických změn a ve zvýšené míře také z globálního zajišťování zdrojů, umožněného internetem. Nové zdroje talentů pro ICT, jež se objevily v nově rostoucích ekonomikách, zejména v Indii a Číně, znamenají, že se evropská pracovní síla musí přizpůsobit. Softwaroví programátoři čelí standardizaci svých dovedností a někteří pracovníci s nižšími a středním příjmy jsou ve zvýšené míře ohroženi ztrátou svých pracovních míst. OECD odhaduje, že přibližně 20 % celkové zaměstnanosti by mohlo být potenciálně postiženo přesunem výroby do zahraničí (offshoringem)⁷. Na spodních příčkách žebříčku kvalifikací jsou často pracovníci zbavováni své kvalifikace tím, že jejich know-how se kodifikuje, což umožňuje jeho relativně snadné získání prostřednictvím outsourcingu. Elektronické dovednosti na vyšší úrovni tak snadno kodifikovat nelze, čímž tyto dovednosti získávají v kontextu evropské pracovní síly „prémii“. O této otázce se diskutuje v médiích a je chápána jakožto počátek závažné restrukturalizace pracovního trhu.

Několik zdrojů referovalo o tom, že image odvětví ICT a práce v něm se zhoršuje, což se odráží v klesajícím počtu studentů, začínajících studovat ICT obory. Nejenže jsou zde obavy spojené s demografickým poklesem, ale čím dál méně mladých lidí se zajímá o studium matematiky, přírodních věd a techniky a přetrvává otázka rovnosti žen a mužů. Je zapotřebí lépe komunikovat s veřejností, zejména s mladými lidmi, rodiči, učiteli a ženami a přijmout opatření k přizpůsobení pracovní síly. Ve svém plánu politiky v oblasti legální migrace⁸ zdůraznila Komise důležitost vysoce kvalifikovaných přistěhovalců, kteří by napomohli vyplnit mezery na trhu práce v EU. Členské státy však dosud nemají k této věci ucelený přístup: pouze 12 členských států nabízí zjednodušené postupy a/nebo atraktivní podmínky pro přijímání vysoce kvalifikovaných pracovníků, včetně profesionálů v oblasti ICT. Jednotný přístup by mohl učinit EU přitažlivější a dodat potřebné odborné dovednosti.

2.4. Vznik dvou paralelních světů – formálního vzdělávání a vzdělávání založeného na potřebách průmyslu

Neustálý vývoj ICT a změny v souvisejících požadavcích na elektronické dovednosti představují pro tvůrce politik složitý, pohybující se cíl. Vnitrostátní systémy vzdělávání a odborného výcviku čelí obrovské výzvě poskytnout dovednosti, které naše ekonomika a společnost potřebují. Navzdory jejich úsilí je pro ně ještě stále obtížné se vyrovnávat s touto situací a celoživotní učení má ještě daleko k tomu, aby se stalo skutečností. Je třeba více a aktivněji propagovat nové formy partnerství a pružnější přístupy (jako např. ty, založené na elektronickém učení).

Představitelé průmyslu si stěžují na rostoucí mezery v elektronických dovednostech a na nesoulad mezi nabídkou a poptávkou konkrétních elektronických dovedností. Evropské

⁷ Offshoring zahrnuje jak mezinárodní outsourcing, při kterém jsou činnosti zadávány nezávislým třetím stranám do zahraničí, tak i mezinárodní in sourcing (kdy jsou činnosti zadávány zahraničním přidruženým společností).

⁸ KOM(2005) 669 ze dne 21.12.2005.

fórum pro elektronické dovednosti a pracovní skupina pro ICT varovaly před tím, že by mohly vzniknout dva paralelní světy, pokud jde o vzdělávání v ICT – vzdělávání založené na potřebách průmyslu a vzdělání podporované vládou. Zkušenosti se zakomponováním osvědčení o elektronických dovednostech vystavených průmyslovými subjekty, jež působí v oblasti ICT, do vnitrostátních rámců vzdělávání, které získali průkopníci v této oblasti – Spojené království a některé nové členské státy – poskytují zajímavé případové studie, jež by měly členské státy vzájemně sdílet a přezkoumat. Kvalifikace by měla být ve zvýšené míře definována v pojmech očekávaných výsledků studia, což by podpořilo poskytovatele vzdělávání a odborného výcviku v tom, aby se zaměřili na kompetence, které budou jednotlivci a zaměstnavatelé potřebovat, a ne na délku studia, umístění nebo organizaci vzdělávacích institucí. Tento přístup je v souladu s návrhem Komise na evropský rámec kvalifikací⁹, jež se snaží podporovat celoživotní učení a mobilitu a je zásadní pro rozvoj vnitrostátních a odvětvových rámců kvalifikací.

2.5. Přežívání počítačové negramotnosti

Pod tradiční pojem gramotnosti je třeba zahrnout ucelenou řadu elektronických dovedností a schopností využívat média, které vyžaduje znalostní ekonomika a společnost. Číselné údaje Eurostatu¹⁰ ukazují, že 37 % obyvatel EU vůbec neumí zacházet s počítačem a že více než 60 % lidí s nižším středním vzděláním nemá žádné základní elektronické dovednosti. Nedostatek elektronických dovedností brání těmto lidem využívat internetové obchodování a internetové aplikace státní správy a plně se účastnit na informační společnosti. Nedostatek elektronických dovedností navíc zhoršuje sociální a vzdělanostní znevýhodnění, omezuje možnost celoživotního učení a zvyšování kvalifikace.

Trh sám o sobě tuto digitální propast neuzavře. Inovativní veřejná opatření a mnohostranná partnerství zúčastněných subjektů jsou úhelným kamenem jak doporučení Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotní učení¹¹, tak i deklarace z Rigy¹² přijaté na konferenci ministrů o začlenění občanů do informační společnosti („e-inclusion“) v červnu 2006.

3. DLOUHODOBÝ STRATEGICKÝ PLÁN ZAMĚŘENÝ NA ELEKTRONICKÉ DOVEDNOSTI

Většina akcí přispívajících k provádění dlouhodobého strategického plánu zaměřeného na elektronické dovednosti je jasně v kompetenci členských států. Některé z nich již zahájily systematické iniciativy zaměřené na elektronické dovednosti, jak o tom podalo zprávu evropské fórum pro elektronické dovednosti. Komise je bude dále podporovat v pokračujícím rozvíjení jejich politik v souladu s dlouhodobým strategickým plánem zaměřeným na elektronické dovednosti a podněcovat další státy, aby postupovaly stejně, zejména formou podpory výměny osvědčených postupů.

Pro doplnění jejich činností zaměří Komise své vlastní úsilí na akce, jež přinášejí přidanou hodnotu na úrovni EU, v souladu s principem subsidiarity. Je známo, že některé akce, za kterými silně stojí zúčastněné subjekty, mají zřetelný evropský rozměr. Ty bude Komise v úzké spolupráci s členskými státy a zúčastněnými subjekty podporovat.

⁹ KOM(2006) 479 ze dne 5.9.2006.

¹⁰ Eurostat – Statistika v kostce 17/2006.

¹¹ 2006/962/ES ze dne 18.12.2006.

¹² Viz: http://europa.eu.int/information_society/events/ict_riga_2006/doc/declaration_riga.pdf

3.1. Klíčové prvky dlouhodobého strategického plánu

Evropské fórum pro elektronické dovednosti, pracovní skupina pro ICT a rovněž Soluňská deklarace vyzvaly k vytvoření dlouhodobého strategického plánu zaměřeného na elektronické dovednosti. Připravily rovněž podrobné návrhy tohoto plánu. Tyto návrhy byly předloženy v době, kdy existovalo všeobecné povědomí o potřebě přeradit na vyšší rychlost. Dlouhodobý strategický plán zaměřený na elektronické dovednosti pro členské státy a zúčastněné subjekty zahrnuje následující klíčové prvky:

- **spolupráci v dlouhodobém horizontu:** posílení spolupráce mezi veřejnými orgány a soukromým sektorem, akademickou obcí, odbory a sdruženími prostřednictvím mnohostranných partnerství zúčastněných subjektů a společných iniciativ, včetně sledování poptávky a nabídky, předvídaní změn, přizpůsobování studijních plánů, přitahování zahraničních studentů a vysoce kvalifikovaných pracovníků v oblasti ICT a propagace vzdělávání v oblasti ICT na dlouhodobém základě.
- **investice do lidských zdrojů:** zajištění dostatečných veřejných i soukromých investic do lidských zdrojů a elektronických dovedností a příslušné finanční podpory a daňových pobídek při plném respektování pravidel poskytování státní podpory, rozvoj rámce pro kvalifikace v oblasti práce s počítačem nebo internetem a nástrojů podporujících mobilitu a transparentnost kvalifikací, podpora vzájemného uznávání a převádění kreditů a osvědčení mezi formálním, neformálním a průmyslem vedeným vzděláváním v oblasti ICT.
- **přitažlivost:** propagace vědy, matematiky, informačních a komunikačních technologií, elektronických dovedností, příslušných pracovních profilů, profesních vzorů a profesních vyhlídek¹³ se zvláštním zaměřením na mladé lidi, zejména dívky, a pro rodiče, učitele a žáky, jež umožní přesné pochopení příležitostí, jež nabízí vzdělání v oblasti ICT a kariéra v tomto oboru, ve snaze čelit znepokojivé ztrátě zájmu mladých lidí o kariéru ve vědních a technických oborech¹⁴ v Evropě.
- **zaměstnatelnost a začlenění občanů do informační společnosti (e-inclusion):** rozvoj počítačové gramotnosti a akcí zaměřených na schopnost pracovat s ICT, šitých na míru pracovníkům ve veřejném i soukromém sektoru se zvláštním důrazem na malé a střední podniky a na potřeby nezaměstnaných, starších občanů, lidí s nízkou úrovní vzdělání, handicapovaných a mladých lidí na okraji společnosti.
- **celoživotní získávání elektronických dovedností:** jde o to zabezpečit, aby pracovníci mohli pravidelně aktualizovat své znalosti práce na počítači nebo práce s internetem a podpořit lepší a na uživatele více zaměřené přístupy učení se a vyučování prostřednictvím ICT (elektronické učení – e-learning). Vláda by měla podporovat osvědčená řešení, jak školit zaměstnance pomocí elektronického učení, se zvláštním důrazem na malé a střední podniky, a měla by publikovat osvědčené postupy a obchodní vzory.

Tyto klíčové prvky by měly sloužit jako inspirace pro vyvíjení a zavádění soudržné dlouhodobé strategie pro elektronické dovednosti v každém členském státě v rámci jejich

¹³ Tyto profesní vyhlídky by měly zahrnovat nejen vertikální mobilitu, ale rovněž horizontální kariérní postupy a pokyny, jak skloubit pracovní a soukromý život.

¹⁴ „Science Education Now: A Renewed Pedagogy for the Future of Europe“ (Přirodovědné vzdělávání nyní: obnovená pedagogika pro budoucnost Evropy). Rocardova zpráva, 12.6.2007.

příslušných politických, právních, rozpočtových, vzdělávacích a výukových systémů. Je to jejich zodpovědnost. Komise bude pravidelně sledovat a podávat zprávu o dosaženém pokroku.

3.2. Hlavní směry akcí na evropské úrovni

Komise, se zřetelem k doporučením zúčastněných subjektů, navrhuje pět hlavních směrů akcí na úrovni EU. Činnosti v rámci těchto hlavních směrů budou zahájeny v roce 2007 a budou směřovat k úplnému provedení do roku 2010. K tomu budou sloužit nástroje EU, jako je například program celoživotního učení, rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace a sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj, stejně jako strukturální fondy, jež jsou k dispozici na podporu zaměstnanosti a územní soudržnosti, a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova v rámci schválených programů rozvoje venkova členských států / regionů na podporu ICT, zaměstnanosti a růstu ve venkovských oblastech. Spolupráce s Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) bude posílena, aby aktivně propojila činnosti zaměřené na elektronické dovednosti s odborným vzděláváním, odbornou přípravou a celoživotním učením. K zajištění jejich účinnosti budou tyto činnosti pravidelně sledovány.

3.2.1. Podpora dlouhodobé spolupráce a sledování pokroku

Komise podpoří dialog a spolupráci mezi členskými státy a zúčastněnými subjekty v oblasti elektronických dovedností a zajistí pravidelné sledování pokroku. V tomto kontextu lze jen přivítat, že vedoucí společnosti v odvětví ICT ustavily v červnu 2007 výbor předních představitelů průmyslu ICT pro podporu elektronických dovedností. Komise si rovněž uvědomuje potřebu dialogu mezi sociálními partnery a veřejnými orgány při nalézání cest, jak u zaměstnanců v odvětví ICT skloubit pružnost a jistotu v souvislosti s jejich zaměstnáním.

V roce 2007 budou zahájeny následující činnosti:

- propagace pravidelného dialogu o elektronických dovednostech s členskými státy a zúčastněnými subjekty (zástupci průmyslu, sdružení, odborů, občanské společnosti, akademické obce a vzdělávacích institucí) a udržování virtuální on-line komunity v součinnosti s Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop);
- sledování poptávky a nabídky elektronických dovedností v součinnosti s Eurostatem a zúčastněnými subjekty a hodnocení dopadu globálního zajišťování zdrojů. Bude vydána výroční zpráva, která představí syntetický pohled na situaci založený na stávajících údajích, se zaměřením zejména na dovednosti profesionálů v oblasti ICT a na šetření o dovednostech v oblasti elektronického obchodování.

3.2.2. Rozvoj podpůrných akcí a nástrojů

Jak bylo doporučeno zúčastněnými subjekty, lze na úrovni EU podniknout zvláštní akce zaměřené na zlepšení dostupnosti elektronických dovedností. Komise je zahájí v roce 2007, půjde zejména o:

- podporu rozvíjení evropského rámce kvalifikací v oblasti práce na počítači nebo s internetem, založeného na požadavcích zúčastněných subjektů a výsledcích

přípravné práce Evropského výboru pro normalizaci¹⁵ v souladu s návrhem na evropský rámec kvalifikací. Výsledky by měly být k dispozici před koncem roku 2008;

- pokračující podporu iniciativy Europass¹⁶, ve spolupráci s Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop), včetně vývoje nástroje pro on-line hodnocení vlastních elektronických dovedností a provedení studie o dostupnosti evropského portálu pro elektronické dovednosti a kariéru. Tento portál, který bude spuštěn a spravován zúčastněnými subjekty, by měl být k dispozici ke konci roku 2008;
- vytvoření evropské příručky mnohostranných partnerství zúčastněných subjektů v souvislosti s elektronickými dovednostmi, která bude obsahovat osvědčené postupy a doporučení vhodných právních a finančních rámců. Tato příručka by měla být k dispozici v roce 2008 a měla by být propagována na workshopech v členských státech;
- zavedení zrychlených řízení a přitažlivých režimů přijímání do zaměstnání v EU pro odborníky v oblasti ICT ze třetích zemí. V září 2007 předloží Komise návrh na směrnici o přijímání vysoce kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí, čímž napomůže reagovat na mezery v oblasti kvalifikovaných pracovních sil;
- povzbuzování žen, aby si vybíraly kariéru v oblasti ICT další propagací projektu, při kterém mohou mladé ženy sledovat při práci úspěšné profesionálky v oboru ICT („IT girls shadowing exercise“)¹⁷ a jež probíhá ve spolupráci s počítačovými a telekomunikačními společnostmi a také zahájení studie zaměřené na osvědčené postupy, s hlavním důrazem na faktory, které motivují ženy pracující v ICT aby zůstaly u práce v oboru.
- propagace elektronického školení v oblasti zemědělství a ve venkovských oblastech¹⁸ v kontextu schválených programů rozvoje venkova pro období 2007–2013.

Navíc budou v roce 2008 zahájeny tyto akce:

- podpora vývoje obecných zásad pro vytvoření studijních plánů zaměřených na znalost práce na počítači nebo práce s internetem, aby se posílila kvalita a důležitost vzdělání v oblasti ICT a aby se podpořila účinná spolupráce mezi průmyslem a akademickou obcí. Bude zkoumán návrh pracovní skupiny ICT na novou disciplínu zahrnující vědu o službách, management a techniku. Zmíněné obecné zásady by měly být k dispozici v roce 2009;
- podpora vytvoření evropských kritérií kvality pro již existující osvědčení o elektronických dovednostech vystavená průmyslovými subjekty, se zřetelem k nadcházejícím iniciativám zaměřeným na evropský rámec kvalifikací a samoregulaci průmyslu. Zmíněná kritéria by měla být k dispozici v roce 2009;
- prozkoumání příslušných finančních a daňových pobídek při plném respektování pravidel státní podpory vztahující se ke školení v oblasti elektronických dovedností, zejména pro

¹⁵ Viz: <http://www.cenorm.be/cenorm/businessdomains/businessdomains/iss/activity/wsict-skills.asp>

¹⁶ Viz: <http://europass.cedefop.europa.eu/>

¹⁷ Viz: <http://ec.europa.eu/itgirls>

¹⁸ Výsledky studie nejlepších postupů na podporu využívání a maximalizace přínosů ICT ve venkovských oblastech budou k dispozici do konce roku 2007.

malé a střední podniky, a prostudování potenciálu daňových úlev na investice do lidského kapitálu určených jednotlivcům. Příslušná zpráva bude zveřejněna v roce 2009.

3.2.3. Zlepšování veřejného povědomí

Na evropské úrovni lze přispět ke zlepšení veřejného povědomí dvěma způsoby, počínaje rokem 2007 zejména prostřednictvím sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj a programu celoživotního učení v souladu s otevřenou metodou koordinace vzdělávání a odborné přípravy 2010:

- výměnou informací a osvědčených postupů ohledně iniciativ členských států na podporu vědy, matematiky a ICT, osobních vzorů, příslušných pracovních a profesních profilů a perspektiv, stejně jako odborné přípravy učitelů v oblasti dovedností souvisejících se znalostí práce na počítači nebo práce s internetem a řešení otázek rovného postavení žen a mužů v oblasti vědy a techniky;
- podporou veřejného povědomí a informačních kampaní na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, jejichž prostřednictvím by rodiče a žáci dostali možnost přesně porozumět příležitostem, jaké skýtá vzdělání v oblasti ICT a kariéra evropského profesionála v oblasti ICT.

3.2.4. Podpora zaměstnatelnosti a sociálního začleňování

Komise zahájí v roce 2008 iniciativu zaměřenou na začlenění občanů do informační společnosti. Charakteristiky této iniciativy budou vymezeny v nadcházejícím sdělení. Jako součást závazků deklarace z Rigy v období 2007–2008 Komise provede přezkum politik členských států na základě hloubkového měření počítačové gramotnosti, s cílem určit politiky, jež byly nejuspěšnější, a navrhnout v případě potřeby nové iniciativy. Záměrem je do roku 2010 překlenout digitální propast, jež vznikla mezi skupinami obyvatel s rizikem vyloučení a běžnou populací. Dosažený pokrok se bude měřit v kontextu i2010. Šetření domácností v souvislosti s ICT provedené Eurostatem poskytne v roce 2007 konkrétní údaje o počítačové gramotnosti.

Významní partneři z odvětví průmyslu ICT již v roce 2006 zahájili „Evropskou alianci pro dovednosti podporující zaměstnatelnost“, jejímž cílem je umožnit do roku 2010 vyškolení 20 miliónů lidí ze znevýhodněných skupin obyvatelstva. Profesní organizace malých a středních podniků by rády rozvinuly podobné vzdělávací programy pro uživatelské dovednosti s konkrétním zaměřením na potřeby malých a středních podniků. Komise bude nadále podporovat perspektivní činnosti a iniciativy, včetně:

- propagování iniciativ zaměřených na sociální odpovědnost podniků a partnerství mezi poskytovateli školení v elektronických dovednostech, občanskou společností, poskytovateli školení v obchodních dovednostech a podpůrnými službami zaměřenými na zprostředkování zaměstnání, s cílem pomoci propojit školící se pracovníky s novými pracovními místy a podpořit počítačovou gramotnost;
- zjišťování, ve spolupráci s probíhajícími iniciativami průmyslu, jak mohou nástroje veřejného a soukromého financování účinně podporovat iniciativy mnohostranných

zúčastněných subjektů¹⁹ zaměřené na zaměstnatelnost uchazečů o zaměstnání a pracovníků s nízkou kvalifikací.

3.2.5. Podpora lepšího využívání elektronického učení a jeho širšího používání

Na základě úspěchů programu elektronického učení (2004–2006), závěrů srovnávací iniciativy politik na podporu elektronického učení pro podniky a závěrů konference o elektronickém učení²⁰, jež se konala v říjnu 2007 v Lisabonu, vydá Komise v roce 2008 zprávu s doporučeními pro cílené iniciativy zaměřené na elektronické učení a podporu úspěšných strategií. Komise navíc podpoří dvě činnosti:

- rozvoj kurzů elektronického učení a mechanismů výměny materiálů pro školení pracovních sil v elektronických dovednostech. Zmíněné mechanismy by měly být k dispozici v roce 2009;
- propojování (networking) školících center s výzkumem²¹, což přispívá k lepšímu porozumění budoucím potřebám v oblasti elektronických dovedností. Uvedená síť by měla začít fungovat v roce 2009.

4. ZÁVĚR

Mají-li být Evropská unie a její členské státy i nadále úspěšné v globální ekonomice charakterizované rychlými technologickými změnami, je zapotřebí vyvinout více úsilí k zvýšení a rozšíření úrovně elektronických dovedností, jimiž disponuje naše pracovní síla a naše obyvatelstvo, neboť to představuje jeden ze základních stavebních kamenů znalostní společnosti. Bude to vyžadovat velké a trvalé úsilí jak členských států, tak i zúčastněných subjektů, vztažené na celou škálu strategických otázek.

Dlouhodobý strategický plán zaměřený na elektronické dovednosti, navrhovaný v tomto sdělení zahrnuje klíčové prvky, jež mají sloužit jako inspirace pro členské státy a zúčastněné subjekty, jež budou vyvíjet a provádět soudržné a dlouhodobé politiky a opatření v oblasti elektronických dovedností. Komise bude podporovat provádění těchto pěti hlavních směrů akcí a přitom se soustředí na aktivity, jež přinášejí přidanou hodnotu na úrovni EU.

V roce 2008 zorganizuje Komise důležitou konferenci, kde podá zprávu o dosaženém pokroku, představí výsledky uvedených akcí a projedná další postup. Na základě výsledků nezávislého hodnocení a hodnocení zúčastněných subjektů vydá Komise v roce 2010 zprávu.

¹⁹ V souladu s hlavními zásadami politik zaměstnanosti členských států (2005/600/ES ze dne 12. července 2005).

²⁰ Viz: <http://www.elearninglisboa.com>

²¹ Např. „síť živých laboratoří“ („Network of Living Labs“), viz: <http://www.amicommunities.eu/wiki/CORELABS>